

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Zuzana Carbolová

Název práce: **Práva dítěte a povinnosti rodiče**

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Cíle, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Diplomantka si zvolila bezesporu zajímavé a aktuální téma. Práva dítěte se dotýkají vývoje jednotlivce v jeho obvykle nejzranitelnější formující fázi, přičemž míra ochrany těmto právům přiznávaná a fakticky poskytovaná může ovlivnit celý život člověka. Jelikož se jedná o velmi široké téma, autorka se úspěšně pokusila vytvořit komplexní a rozsáhlý přehled problematiky včetně některých souvisejících otázek (např. vhodnosti rodinné mediace). Diplomantka prokázala znalost zákonné úpravy, jako i schopnost orientace v odborných textech a judikatuře (včetně zahraniční).

2. Struktura a členění práce:

Text (94 stran včetně úvodu a závěru) je přehledně a jasně členěn. Jeho struktura je logická, jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Vnitřní členění je v souladu s klasickými doktrinárními přístupy. Práce je v základu složena z pěti kapitol, které se rozpadají na jednu až dvě úrovně podkapitol. První kapitola představuje historický vývoj práv dítěte obecně od antiky přes středověk po současnost, přičemž zvláštní důraz je věnován nejvýznamnějším relevantním mezinárodním úmluvám (Ženevské deklaraci práv dítěte, Deklaraci práv dítěte OSN a Úmluvě o právech dítěte). Autorka dále stručně představuje vývoj dětských práv na českém území ve 20. století. Druhá kapitola je věnována postavení dítěte ve 21. století a zejména jeho participačním právům. Diplomantka nejprve přibližuje vývoj pojetí dítěte jako nositele subjektivních práv, dále se zabývá instituty nejlepšího zájmu a blaha dítěte včetně jejich distinkce, a konečně přistupuje k samotným participačním právům dítěte ve vztahu k rozhodování soudu i rodičů. Ve třetí kapitole autorka analyzuje roli rodiny a rodičovskou odpovědnost. Představuje samotný pojem rodiny, její zakotvení v právu včetně systému ochrany lidských práv Rady Evropy a jednotlivé funkce rodiny ve vztahu k dítěti. Poté diplomantka přikračuje k analýze proměny tradičního modelu rodiny a její současné podoby. Dále se autorka zabývá rodičovstvím a to nejprve ve smyslu jedné ze základních lidských potřeb a poté v právní perspektivě v souvislosti s rodičovskou odpovědností. Čtvrtá kapitola je věnována poměrně podrobnému rozboru problematiky rodinněprávních konfliktů a sporů o dítě a jejich možných řešení se zvláštní pozorností věnovanou rozpadu rodiny mj. včetně forem péče o dítě. Obsahem páté kapitoly je pak rodinná mediace a její význam pro řešení konfliktů. Diplomantka mj. definuje pojem rodinné mediace, představuje její právní úpravu,

jednotlivé přístupy k ní a její průběh, význam názoru dítěte v mediaci a argumentuje ve prospěch rodinné mediace ve vztahu k soudnímu řízení.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi:

Diplomantka při zpracování diplomové práce využila velmi solidní množství pramenů zahrnujících právní předpisy, odbornou literaturu i judikaturu, přičemž ve všech kategoriích byly zahrnuty také zahraniční zdroje. Citace jsou v práci uváděny na správných místech a to v souladu s normou pro zpracování těchto písemností. Ocenění zasluhuje také vysoké množství poznámek pod čarou, kterých je v práci vhodně použito 350.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce:

Jazyková i stylistická úroveň práce je dobrá, práce je čtivá a srozumitelná. Práci nezatěžují žádné zásadní gramatické chyby, stylistické nedostatky ani přehlédnutí. S právní terminologií diplomantka pracuje správně.

5. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce:

Práci lze po odborné stránce s ohledem na požadavky kladené na práci tohoto stupně považovat za nadstandardní. Rozsahem se jedná o práci delší. Diplomantce se podařilo uchopit velmi široké téma a vypracovat jeho kvalitní a komplexní přehled. Oceňuji multidisciplinární povahu práce, v níž jsou právní otázky organicky provázány s psychologickým a sociologickým přístupem, stejně jako vlastní hodnocení a závěry autorky. Jistou slabinou práce je absence komparace české právní úpravy s konkrétní zahraniční úpravou, vzhledem k šíři tématu a komplexitě jeho zpracování se však jedná o pochopitelný nedostatek.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě práce:

V práci (s. 47) hovoříte o nedostatečné právní reflexi rozšíření nových forem rodiny. Rozvedte prosím, jaké konkrétní legislativní změny *de lege ferenda* byste v této souvislosti uvítala?

7. Závěr:

Předložená práce prokázala diplomantčinu samostatnost při zpracovávání aktuálního tématu, jakož i její schopnost orientovat se v zákonné úpravě i odborné literatuře. Autorce se podařilo vypracovat velmi zdařilý komplexní náhled problematiky. Z toho důvodu doporučuji práci k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Datum: 14. 7. 2017

JUDr. Petr Šustek Ph.D.